

A MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZINTJEI ÉS DESZKRIPTORAI

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
Deskriptor értelmezése:	Az elméleti vagy tárgyi tudás, szerveződési formái a műveltség és szakértelem. A tudás összetartozó elemei, fogalmai összetett egységekbe, sémákba szerveződnek, amelyek bonyolultsága az egymást követő szinteken különbözik. Az absztrakt fogalmak ismeretének bősége, kiterjedése szintenként jelentősen eltér.	Cselekvésekben megnyilvánuló motoros (kézügyesség valamint módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) és kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) készségekből áll.	Értékelő viszonyulást jelent valamilyen konkrét vagy elvont dologhoz; az attitűdök a tanulásra, a munkára és saját cselekvésre vonatkoznak, illetve a kapcsolatokra, együttműködésre irányulnak. Az attitűdök érzelmi, gondolati és viselkedésbeli összetevőkből állnak.	A személy az adott tevékenységet milyen fokú önállósággal és milyen mértékű felelősségvállalással tudja végrehajtani.
A leírás szempontjai:	a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés, vélekedések, nézetek, szándékok, törekvések, magatartások, viselkedések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
1	Ismeri egy adott témakör alapvető tényeit, legfontosabb fogalmait.	Képes a szükséges tudás alkalmazására, amennyiben az egyszerű, begyakorolt rutinok, műveletek használatát igényli.	Törekszik a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	Egyszerűbb, begyakorolt feladathelyzetekben önállóan végzi feladatát.
1	Rendelkezik az alapvető anyanyelvi és logikai eszköztudással.	A kulcskompetenciák (kiemelten: anyanyelvi, matematikai-logikai) alapszintű fejlettsége jellemzi.	Tanulási és munkavégzési helyzetekben érdeklődő.	Újszerű vagy összetettebb feladatokat irányítással és folyamatos ellenőrzéssel lát el.
1	Ismeri a gyakorlati tevékenységhez szükséges jellemző anyagokat és eszközöket.		Kész a közös munkára, tudásának másokkal való megosztására.	Irányítás mellett értékeli saját munkáját.
1			Törekszik a munkavégzés elemi eljárásaihoz kapcsolódó szabályok betartására.	
2	Ismeri adott témakör (műveltségterület, szakterület) alapvető tényeit, fogalmait, egyszerűbb összefüggéseit.	Egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket felismer.	Nyitott a tudását növelő tevékenységek végzésére.	Egyszerű feladathelyzetekben önállóan és felelősséggel dolgozik.
2	Rendelkezik általános anyanyelvi, matematikai-logikai és természettudományos eszköztudással.	Különböző témákkal összefüggésben azonosít, megkülönböztet, összehasonlítás végez megadott szempontok mentén.	Tiszteletben tartja az alapvető erkölcsi és közösségi értékeket, az alapvető állampolgári jogokat és kötelességeket.	Összetettebb feladatokat - szoros irányítás helyett - útmutatással végez.

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
2	Rendelkezik kisszámú lépést igénylő szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	Esetenként több összetevőből álló feladatokat/műveletsorokat hajt végre.	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	Felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységei eredményére.
2		Alapvető eszközöket és anyagokat használ útmutatással.	Kialakul a szakmai kíváncsisága, érdeklődik egy adott szakterület iránt.	
2		A témának megfelelő egyszerű írásbeli és szóbeli közléseket hoz létre, ilyenekre reagál, egyszerű szaknyelvet használ.	Az együttműködés során elfogadja a kölcsönös függési helyzeteket.	
2		Egyszerűen kommunikál idegen nyelven.		
3	Ismeri az adott tanulmányi, műveltség- vagy szakterülethez tartozó alapvető tényeket, fogalmakat, folyamatokat.	Összekapcsol ismereteket, tudássémákat, új sémákat alakít ki ismert kontextusban.	Kritikusan is szemléli és használja a különböző forrásokból származó információkat.	Saját tevékenységét önállóan ellenőrzi és reflektálja.
3	Ismeri a feladatmegoldáshoz/munkavégzéshez szükséges eszközöket, módszereket és eljárásokat.	Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan megold.	Keresi az együttműködés lehetőségét és felismeri a munka, vagy más helyzetből fakadó szerepeket.	Összetett, de ismert feladathelyzetekben is önállóan, felelősségtudattal tevékenykedik.

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
3	Az egyéni érdeklődésnek megfelelő műveltség-/ szakterületen szélesebb körű tudáselemekkel rendelkezik.	Az ismert eszközök, anyagok, eljárások, szabályok közül kiválasztja és használja a megfelelő(ke)t.	Magára nézve is érvényesnek tartja az általánosan elfogadott társadalmi normákat a mindennapi és a szakmai érintkezésben egyaránt.	
3		Összefüggésekben, rendszerben gondolkodik.	Elkötelezett szakmája, érdeklődésének megfelelő szakterülete iránt.	
3		Alkalmazza a megismerés, az önálló ismeretszerzés alapvető módszereit.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	
4	Adott műveltség- és szakterületen belül ismeri a tényeket, fogalmakat, érti a fontosabb folyamatokat és összefüggéseket.	Tudása nem megszokott kontextusban is alkalmazza, valamint új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan old meg.	Értékel lehetőségeket, mérlegel kockázatokat, alternatívákat és következményeket, kompromisszumos megoldásokat dolgoz ki.	Munkavégzésében, problémamegoldásában és tanulásában egyaránt önállóan jár el, kisebb csoportot, közösséget irányít.
4	Ismeri a szakmai nyelvezetet, a szakterület anyanyelvi és idegennyelvi terminológiáját.	Rendszerben gondolkodik, és az ismert rendszeren belül képes az absztrakcióra.	Döntési helyzetekben figyelembe veszi az etikai és jogi normákat, megérti az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseit.	Felelősséget vállal saját tevékenységéért, a rábízott kisebb csoport, közösség munkájáért.

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
4	Ismeri és érti az adott, egyéni érdeklődésnek megfelelő műveltség-/szakterület tudáselemeinek összefüggéseit, struktúráját.	Új információkat önállóan szerez meg, dolgoz fel és használ fel.	Elkötelezett a minőségi tanulás, vagy munkavégzés iránt.	Tevékenységét és a rábízott kisebb csoport, közösség munkáját rendszeresen ellenőrzi.
4	Ismeri a bonyolult, többtényezős jelenségek összefüggésrendszerét.	Megtervezi és kivitelezi saját tanulási, problémamegoldó stratégiáját, elvégzi a megfelelő korrekciókat.	Igényli a folyamatos önképzést, alkalmazza annak eljárásait.	
4	Ismeri az adott tudásterület tényeinek, fogalmainak, összefüggéseinek, eljárásainak alkalmazásához szükséges módszereket és eszközöket.	Felismeri a szak-/tanulmányi területen megjelenő problémahelyzeteket, adekvát megoldási javaslatokat fogalmaz meg.	Nyitott az új helyzetekben elvégzendő feladatok megoldására.	
4		Idegen nyelven önálló nyelvhasználói szinten kommunikál ismert kontextusban.	Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.	
5	Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
5	Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.	Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességei révén szakmailag együttműködik más nyelven beszélőkkel.	Folyamatos önképzésre törekszik.	Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
5	Rendelkezik az adott szakma hosszú távú és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.	Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és használja a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.	Önkritikus saját munkájával szemben.	
5	Ismeri a szakterület szakmai szókincsét (anyanyelven és legalább egy idegen nyelven).		Elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit.	
5			Új, váratlan élethelyzetekben is törekszik a problémák jogszerű és etikus megoldására.	
5			Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.	

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
6	Átfogóan ismeri egy adott tanulmányi és/vagy szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.	Elvégzi az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések alapfokú analízisét, az összefüggéseket szintetizálja, és adekvát értékelő tevékenységet folytat.	Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.	Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
6	Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.	Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását.	Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.	Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
6	Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.	Rutin szakmai problémákat azonosít, az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel feltárja, megfogalmazza és megoldja (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával).	Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.	A szakmát megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
6		Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.	Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével meghozni döntését.	

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
6		Adott munkahely erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.	Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.	
7	Ismeri egy adott tanulmányi és/vagy szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.	Elvégzi az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analizését, az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazza és ezekkel adekvát értékelő tevékenységet végez	Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.	Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
7	Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.	Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.	Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.	Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
7	Ismeri szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.	Magas szinten használja a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.	Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű	Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
			figyelembevételével dönteni.	
7	Jól ismeri szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait: legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és egy idegen nyelven.	Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.	Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.	Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
7			Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.	Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
7			Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.	

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
8	Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak aktuálisan érvényesnek tekintett és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével.	Képes az adott szakterület kreatív analízisére, átfogó és speciális összefüggések szintetikus, új szemléletű megfogalmazására és az ezekkel adekvát értékelő és kritikai tevékenységet folytat.	Törekszik azoknak az emberi és társadalmi viszonyoknak továbbfejlesztésére, amelyek a szakterület sajátosságából következően járulnak hozzá az emberi önteremtés folyamatához.	Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.
8	Részletes és mélyreható ismeretekkel rendelkezik az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseiről, elméleteiről és az ezeket felépítő fogalmi rendszerekről, terminológiáról.	Alkalmazza, szükség szerint továbbfejleszti szakterületének sajátos ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.	Olyan érdeklődéssel és elkötelezettséggel rendelkezik, mely - tanulási képességei révén - lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.	Vezető szereppel és magas szintű kooperációval vesz részt az elméleti és gyakorlati kérdések megfogalmazásában.
8	Rendelkezik adott tudomány/szakterület önálló kutatásához szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel.	Kreatívan dolgozza ki elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásait.	Szilárdan elkötelezett szakmája, az új utak keresése és a kitartó munkavégzés iránt.	Egyenrangú, vitapartneri szerepet visz a terület szakembereivel, szakmai véleményét váratlan döntési helyzetekben is önállóan képviseli.

Szint	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
8	Fejlett szaktudományos írásbeli és kommunikációs módszertani, technikai ismeretekkel rendelkezik egy idegen nyelven magas, egy másik idegen nyelven pedig elfogadható szinten.	Új projekteket terve és valósít meg, adott tudományterületen kutatást végez, új technikákat és megközelítéseket alakít ki.	Törekszik a szakmájához kapcsolódó etika továbbgondolására, fejlesztésére, az etikai kérdések felvetésére és megválaszolására.	Önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
8		Előre nem látható szakmai problémákat azonosít, és feltárja az azok megoldásához szükséges kutatási szintű részletes elvi és gyakorlati hátteret.		
8		Feltárja, közvetíti a szakterülete szempontjából lényeges új viszonyokat, a személyes és közösségi lét szempontjából releváns, átfogó összefüggéseket, és újszerű megoldások közösségi implementálását végzi.		